

Til

Skatteutvalget
hff@fin.dep.no

Dato:

21.04.2022

Vår referanse:

GO

Skriftlig innspill ifbm andre møte i referansegruppen for skatteutvalget

Vi viser til invitasjon til andre møte i referansegruppen for skatteutvalget og mulighet til å sende inn skriftlig innspill. Under følger innspill fra IKT Norge.

IKT Norge viser innledningsvis til at det i mandatet for utvalgets arbeid er slått fast at skatte- og avgiftssystemet må være godt tilpasset sentrale utviklingstrekk, som teknologiutvikling, omstilling til grønn vekst, digitalisering og globalisering. Dette er utviklingstrekk som IKT Norge ønsker og daglig jobber med og som vi mener at det norske skatte- og avgiftssystemet i større grad enn i dag bør stimulere.

IKT Norge vil derfor peke på enkelte konkrete tiltak som spesielt vil bidra til at skatte- og avgiftssystemet bedre tilpasses teknologiutvikling og digitalisering. Flere av disse berører også problemstillingene Skatteutvalget spesielt ber om tilbakemelding på i det andre møte med referansegruppen.

1) **Fjerne den skattepliktige fordelene av telefon og bredbånd betalt av arbeidsgiver.**

Dagens regler er laget for en annen tid og et annet arbeidsmønster. I en tid med en sterk økning av bruk av hjemmekontor er det urimelig at arbeidstakere skal skattlegges for om lag 4 500 kroner (4 392 kroner i 2022) for en fordel som i liten grad kan hevdes å være en fordel. Snarere framstår det som en ekstra belastning for mange. I tillegg bør skattereglene knyttet til hjemmekontor generelt gjennomgås og forenkles.

2) **Gjeninnføre og utvide ordningen med skatteincentiver for medeierskap.**

IKT-Norge beklager at regjeringen avvirket ordningen med skatteincentiver for medeierskap i statsbudsjettet for 2022, selv om denne ikke var optimalt utformet. Medeierskap virker positiv på innovasjon og omstilling, reduserer ulikhet og øker samtidig produktivitet og lønnsomhet i bedriftene. IKT-Norge viser til rapporten «[Skatteincentiver for medeierskap](#)» utført av KPMG på vegne av Finansforbundet og Abeila, hvor det er flere modeller for hvordan en slik ordning kan utformes.

3) **Utvide opsjonsskatteordningen til også å gjelde Fintech-selskaper.**

IKT-Norge har forståelse for at den nye opsjonsskatteordningen bør ha enkelte avgrensninger, men mener at dagens avgrensninger er for generelle og utelukker en rekke selskaper som naturlig bør omfattes av ordningen og ordningens intensjoner. Dagens

avgrensninger, f.eks. når det f.eks. gjelder Fintech-selskaper, er et hinder for digital omstilling, svakt begrunnet og bør enkelt kunne endres.

4) Gjennomgå og forbedre skattereglene for etter- og videreutdanning for ansatte.

IKT-Norge mener at det er behov for å gjennomgå skattereglene for etter- og videreutdanning for ansatte for å sikre økt kompetanse i norske bedrifter. Spesielt innen teknologiutvikling og digitalisering skjer utviklingen så raskt at dagens regelverk framstår som utdatert. Fradragsretten for kostnader til utdanning bør derfor utvides til også å gjelde for videreutdanning og omstilling, ikke kun for å «vedlikeholde oppnådd grad/kompetanse» slik dagens regelverk er utformet.

5) Gunstigere skatteregler for (enkelte) utenlandske arbeidstakere.

Det er sterk internasjonal konkurranse om kompetent arbeidskraft. Mange norske bedrifter er helt avhengig av utenlandsk arbeidskraft, enten midlertidig eller på mer permanent basis. Dette gjelder spesielt innen teknologiutvikling og digitalisering, som igjen er helt avgjørende for grønn omstilling og vekst. IKT-Norge foreslår derfor at det innføres særregler i skattelovgivningen for arbeidstakere innen disse sektorene. Standardfradraget for utenlandske midlertidige ansatte innen teknologi og digitalisering gjeninnføres og settes til 20 prosent av samme beregningsgrunnlag som minsteinntekt og kildeskatten settes til 20 (helst) eller 22 prosent (lik den generelle skattesatsen, mot 25 prosent i dag) uten øvre grense i inntekt og med maksimal varighet på inntil 730 dager innenfor en periode på 3 år.

6) Fradrag for driftsmidler knyttet til teknologi og digitalisering

Utviklingen innen teknologi og digitalisering skjer raskt. Driftsmidler må oppdateres jevnlig eller blir raskt utdatert. Dagens avskrivningsregler er ikke tilpasset dette, og mange investeringer avskrives lenge etter at de er tatt ut av bruk. Ideelt sett mener IKT-Norge at det bør innføres direkte fradrag for kostnader knyttet til driftsmidler innenfor teknologi og digitalisering, sekundært at det opprettes en egen saldogrupper med avskrivningssats på 40 prosent. IKT-Norge er inneforstått med at det vil være enkelte avgrensingsutfordringer knyttet til definisjonen “teknologi og digitalisering” og ber Skattutvalget vurdere eller utrede dette nærmere.

Skatt på arbeid

Skatteutvalget vil spesielt drøfte følgende utfordringer:

- Hva er de sentrale utfordringene i dagens beskatning av arbeidsinntekt?
- Hvilke endringer bør gjennomføres for å øke sysselsettingen og tilbudet av arbeidskraft? Bør marginalskatten på arbeid reduseres?
- Hvordan kan skattesystemet brukes til å motivere arbeidstakere til å gå fra trygd til arbeid? Hvordan bør hensynet til effektivitet veies mot fordelingshensyn?
- Hvordan bør skatt på arbeid mest effektivt bidra til bedre geografisk fordeling?

Generelt er det norske skattesystemet preget av svært mange “særordninger” i form av ulike særfradrag som ikke nødvendigvis lenger har sin begrunnelse. Det gjør at summen av den generelle skattesatsen og trinns-katten, som for øvrig er unødig komplisert, er relativt sett høy. Summen av skattesatser og fradragsordninger gjør imidlertid at de fleste “vanlige folk” ikke har en spesielt høy marginalskatt. For de aller fleste med inntekter under 750 000 kroner vil en samlet beskatning ikke være større enn 26-27 pst., noe avhengig av

ulike fradragsordninger.

Etter IKT Norges syn er de to mest sentrale utfordringene med dagens beskatning av arbeidsinntekt at 1) strukturen, spesielt knyttet til ulike fradrag, ikke er tilpasset en ny tid med økt digitalisering, mindre bruk av fysiske arbeidsplasser i fellesskap, større grad av selvstendig arbeid og 2) en økende etterspørsel etter arbeidskraft med kompetanse innen digitalisering og teknologi og et behov for stadig ny og oppdatert kompetanse hos arbeidstakerne.

Vi vil i denne forbindelse peke på våre forslag til endringer som er gjengitt innledningsvis.

Etter IKT Norges syn bør den generelle skattesatsen, og dermed også marginals-katten, være så lav som mulig, men samtidig så høy som strengt nødvendig. Sett i lys av økte miljø- og klimaavgifter og en grønn skatteveksling (se nærmere omtale under), bør marginals-katten kunne reduseres med inntil 2 prosentpoeng.

I tillegg er marginals-katten på høye inntekter, som ofte er nødvendig for å konkurrere om de beste hodene innen digitalisering svært høy sammenlignet med andre land. Dette i tillegg til at lønnsnivået for de samme yrkesgruppene stort sett er høyere enn i de fleste land det er relevant å sammenligne seg med, gjør at det blir stadig mer utfordrende for norske virksomheter å rekruttere de beste. I første omgang må det nye trinn 5 i trinns-katten avvikles.

IKT Norge mener i utgangspunktet at det skal være samme skattesats for samme inntekt, uansett hvor du bor i Norge. Den mest effektive skattemessige tiltaket knyttet til geografi er differensiert arbeidsgiveravgift. Øvrige tiltak som differensierer skatt på inntekt avhengig av arbeidsgivers eller arbeidstakers postadresse bør ikke videreføres eller innføres, snarere bør ordningen med skatteplikt ved arbeidsgiverbetalt telefon og bredbånd avvikles slik at flere som "tar med seg jobben" og bosetter seg andre steder ikke straffes skattemessig, slik dagens regelverk i praksis gjør.

Selskaps- og kapitalbeskatning

Skatteutvalget vil spesielt drøfte følgende utfordringer:

- Er dagens måte å beskatte kapital godt egnet til å ivareta hensynene til effektivitet og fordeling, eller finnes det bedre alternativer?
- Har aksjonærmodellen og fritaksmetoden virkninger som er uheldige av hensyn til effektivitet eller fordeling? I så fall, hva kan være aktuelle endringer i, eller alternativer til, disse systemene som direkte adresserer problemene?
- Er det ytterligere (unilaterale) tiltak mot overskuddsflytting som bør utredes og vurderes implementert?
- Bør selskaps- og kapitalbeskatningen brukes som et virkemiddel for å oppnå bedre geografisk fordeling, og i så fall hvordan?

IKT Norge mener at det er viktig at vi har et internasjonalt konkurransedyktig skattesystem som bidrar til bedriftsetableringer i Norge, som motvirker utflytting av lønnsomme arbeidsplasser og som ikke diskriminerer norske eier og/eller bedrifter i konkurranse med utenlandske når det gjelder oppdrag eller næringsvirksomhet i Norge. I så måte er summen av regjeringens endringer i formuesskatt (spesielt knyttet til aksjer og driftsmidler mv), oppjusteringsfaktoren for utbytte og avvikling av ordningen med skattefri fordel ved ansattes kjøp av aksjer en politikk som bidrar til det motsatte. Vi mener det ville være svært

interessant om Skatteutvalget foretok en analyse av hvilke konsekvenser disse endringene har hatt når det bl.a. gjelder hensyn til effektivitet, fordeling og internasjonal konkurranse.

Vi er videre av den oppfatning at aksjonærmodellen og fritaksmetoden i det alt vesentlig har fungert godt, at det ikke er behov for endringer. Aksjonærmodellen og fritaksmodellen har vært viktig for å sikre forutsigbarhet for investorer og eiere. Fritaksmetoden sørger for at skattenivået på selskapsoverskudd ikke blir urimelig høyt og vilkårlig, og at kapital ikke låses inne. Samtidig medfører aksjonærmodellen at aksjeinntekt ut over risikofri rente blir skattlagt når inntekten går til personlige aksjonærer/eiere.

I spørsmål knyttet til overskuddsflytting mener IKT Norge at det er avgjørende viktig at det etableres likest mulige regler internasjonalt, og at ikke Norge innfører egne "særregler" som potensielt kan medføre store konsekvenser. Vi bør også vurdere kost/nytte av å innføre et nytt regelverk sett opp mot de regler som allerede eksisterer.

Når det gjelder spørsmålet om selskaps- og kapitalbeskatningen skal brukes som et virkemiddel for å oppnå bedre geografisk fordeling, mener vi at dette er allerede ivare tatt gjennom differensiert arbeidsgiveravgift og kommunenes adgang til selv å redusere/øke det kommunale skatteøre både i formues- og inntekts-/selskapsbeskatningen.

Vi vil i tillegg belyse en spesiell problemstilling som i utgangspunktet ikke er belyst av Skatteutvalget i denne omgang, men som flere av IKT Norges medlemsbedrifter opplever som en stor utfordring: Det norske mva-systemet i forhold til tjenesteyting i internasjonal konkurranse.

Det gjelder bl.a. følgende problemstillinger:

1. Utenlandske selskaper er ikke pålagt mva på sine tjenester rettet mot norske kunder (noe avhengig av regelverk i ulike land). Det kan gi dem en stor fordel i forhold til norske selskaper i oppdrag mot enkeltsektorer som ikke selv har utgående mva, eller ikke er innenfor merverdiavgiftsområdet, jf. merverdiavgiftsloven § 3-30 første og annet ledd. ,
2. Avgiftsplikten for utenlandske kunder på norske tjenester (f.eks. datasenter) er - på tross av refusjonsordning - en kompliserende og fordyrende (på grunn av likviditet) faktor som gjør at mange velger innenlandsk tjenesteytere uten mva.

Vi innser at dette er kompliserte problemstillinger, og er også kjent med at regjeringen nylig har sendt forslag på [høring](#) knyttet til noe av denne problemstillingen, men ber likevel Skatteutvalget vurdere følgende.

- 1) Det ilegges ikke mva på tjenester som leveres til sektorer uten utgående mva.
- 2) Datatsentertjenester defineres som "fjernleverbare tjenester" jfr. Merverdiavgiftsloven §6-22 og er således uten merverdiavgift.

For øvrig er det ikke helt intuitivt hva skatteutvalget mener med "hensyn til effektivitet og fordeling" i disse spørsmålene. Et effektivt skattesystem er per

definisjon like generelle skattesatser, med få om noen unntak eller særregler. Økt grad av fordeling og/eller særregler vil i sin natur medføre et mindre effektivt skattesystem.

Grønne skatte og avgifter

Skatteutvalget vil spesielt drøfte følgende utfordringer:

- Hvordan kan miljø- og ressursbeskatningen bidra til å nå klima- og miljømål?
- Det politiske flertallet planlegger å trappe opp klimaavgiften for utslipp i ikke-kvotepliktig sektor til 2 000 kroner i 2030. Hvor høyt bør ikke-kvotepliktige klimagassutslipp prises?
- Hvordan kan en grønn skatteveksling med utgangspunkt i økt klimaavgift og eventuelle andre miljøavgifter gjennomføres?
- Bør skattesystemet brukes til å fremme sirkulær økonomi, i så fall hvordan?

IKT Norge er av den oppfatning at det er godt dokumentert gjennom flere ulike utredninger, bl.a. [NOU 2015:15 Sett pris på miljøet](#) og sist [Meld. St. 13 \(2020-2021\) Klimaplan for 2020-2021](#) at miljø- og ressursbeskatningen er helt avgjørende for å nå klima- og miljømål. Det mest effektive virkemiddelet er å prise utslipp med en relativt sett høy og lik pris, uten unntak, slik også disse meldingene understreker.

Høyst sannsynlig må klimaavgiften for utslipp i ikke-kvotepliktig sektor økes ut over 2000 kroner i 2030 dersom Norge skal nå regjeringens utslippsmål knyttet til ikke-kvotepliktig sektor. Dette gjelder spesielt dersom regjeringen vil videreføre en politikk som kompenserer transportsektoren og privatbilismen for effektene av økte klimaavgifter, gjennom reduksjon i veibruksavgift og lignende. IKT Norge har ikke tall på hvor høyt CO₂-avgiften må være i 2030, og hvordan opptrappingen må være, men imøteser nye anslag og prognoser fra regjeringen. Det viktigste for norsk næringsliv og det grønne skiftet er at opptrappingen er forutsigbar og kjent.

IKT mener at et grønn skatteveksling bør foregå gjennom brede skattelettelser til privatpersoner (skatteyttere) og bedrifter. En økning av CO₂-avgiftene kan enten kompenseres gjennom en lavere generell skattesats eller gjennom en lik økning av f.eks. personfradraget for alle, litt avhengig av hvilke hensyn som veier tyngst med tanke på f.eks. fordeling. Med tanke på utfordringer både norsk næringsliv og offentlig sektor har med å rekruttere kompetent arbeidskraft innen digitalisering, vil det etter vårt syn være mest effektivt med en lavere generell skattesats/lavere marginalsatt på arbeidsinntekt.

For næringslivet bør den grønne skattevekslingen enten skje gjennom en lavere generell skattesats, eller økte avskrivningssatser. Et argument for det sistnevnte er at det kan føre til raskere utskifting av gamle og mer "miljøfiendtlige" driftsmidler og vil dermed kunne få en dobbelt miljøeffekt, selv om denne åpenbart vil være vanskelig å måle. En grønn skatteveksling for næringslivet som eventuelt innebærer en lavere generell skattesats må gjelde for alle deler av næringslivet, inkludert finanssektoren.

Når det gjelder sirkulærøkonomi mener IKT Norge at skatte- og avgiftssystemet også kan benyttes til å fremme sirkulær økonomi. Økt CO₂-avgift er i utgangspunktet også et virkemiddel som stimulerer til sirkulærøkonomi, bl.a. gjennom ombruk og materialgjenvinning.

Vi mener i utgangspunktet det er to områder hvor skattesystemet spesielt kan brukes når det gjelder sirkulærøkonomi. Det gjelder plast og elektronikk.

Når det gjelder plast støtter vi forslag om at den eksisterende grunnavgiften på drikkevareemballasje erstattes med en materialavgift som reduseres etter mengden resirkulert og fornybar plast emballasjen inneholder. I tillegg bør vi vurdere en tilsvarende avgift som EU har innført på 8000 kroner per tonn på ikke-materialgjenvunnet plastavfall, eller såkalt jomfruelig plastemballasje.

Når det gjelder elektronikk foreslår vi at det innføres enten redusert mva eller fritak for reparasjon og omsetning av brukt elektronikk. I den grad det er behov for at et slikt tiltak finansieres innenfor en provenynøytral omlegging av mva-systemet, foreslår vi at mva-fritak for elektrisk kraft i Nord-Norge avvikles.

Med vennlig hilsen

Geir Olsen

Direktør for næringspolitikk og kommunikasjon

Epost: geir@ikt-norge.no